

॥ శ్రీరుద్రప్రశ్నః ॥

॥ కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

చతుర్థం వైశ్వదేవం కాణ్డమ్ పంచమః ప్రపాఠకః ॥

॥ ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ ॥

ఓం నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతోత ఇషవే నమః । నమస్తే అస్తు ధన్వనే
 బాహుభ్యాముత తే నమః । యా త ఇషుః శివతమా శివం బభూవ తే
 ధనుః । శివా శరవ్యా యా తవ తయా నో రుద్ర మృడయ । యా తే రుద్ర శివా
 తనూరఘోరాఽపాపకాశినీ । తయా సస్తనువా శస్తమయా గిరిశం-
 తాభిచాకశీహి । యామిషుం గిరిశంత హస్తే బిభర్ష్యస్తవే । శివాం గిరిత్ర తాం
 కురు మా హిగ్ంసీః పురుషం జగత్ । శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛావదామసి ।
 యథా నః సర్వమిజ్జగదయక్ష్మగ్ం సుమనా అసత్ । అధ్యవోచదధివక్తా ప్రథమో
 దైవ్యో భిషక్ । అహిగ్ంశ్చ సర్వాంజమ్భయన్త్రావశ్చ యాతుధాన్యః । అసౌ
 యస్తామ్రో అరుణ ఉత బ్రథుః సుమంగళః । యే చేమాగ్ం రుద్రా అభితో దిక్షు
 శ్రితాః సహస్రశోఽవైషాగ్ం హేడ ఈమహే । అసౌ యోఽవసర్పతి నీలగ్రీవో
 విలోహితః । ఉత్తైనం గోపా అదృశన్నదృశన్నదహార్యః । ఉత్తైనం విశ్వా భూతాని

స దృష్టో మృదయాతి నః । నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్ర్రాక్షాయ
 మీధుషే ॥ అథో యే అస్య సత్త్వానోఽహం తేభ్యోఽకరన్నమః । ప్రముంచ
 ధన్వన్స్వముభయోర్ధ్ని యోర్జ్యమ్ । యాశ్చ తే హస్త ఇషవః పరా తా భగవో
 వప । అవతత్య ధన్వన్స్వగ్ం సహస్ర్రాక్ష శతేషుధే । నిశీర్య శల్యానాం ముఖా
 శివో నః సుమనా భవ । విజ్రం ధనుః కపర్ద్దినో విశల్కో బాణవాగ్ం ఉత ।
 అనేశన్నస్యేషవ ఆభురస్య నిషంగధిః । యా తే హేతిర్మీధుష్టమ హస్తే బభూవ
 తే ధనుః । తయాఽస్మాన్ విశ్వతస్త్వమయక్ష్మయా పరిబ్భుజ । నమస్తే
 అస్త్వాయుధాయానాతతాయ ధృష్టవే ॥ ఉభాభ్యాముత తే నమో బాహుభ్యాం
 తవ ధన్వనే । పరి తే ధన్వనో హేతిరస్మాన్వృణక్తు విశ్వతః । అథో య
 ఇషుధిస్తవారే అస్మన్నిధేహి తమ్ ॥ 1 ॥

శమ్భవే నమః । నమస్తే అస్తు భగవన్విశ్వేశ్వరాయ మహాదేవాయ
 త్ర్యమ్బకాయ త్రిపురాస్తకాయ త్రికాగ్నికాలాయ కాలాగ్నిరుద్రాయ నీలకణ్ఠాయ
 మృత్యుంజయాయ సర్వేశ్వరాయ సదాశివాయ శ్రీమన్మహాదేవాయ నమః ॥

నమో హిరణ్యబాహవే సేనాన్యే దిశాం చ పతయే నమో నమో వృక్షేభ్యో
 హరికేశేభ్యః పశూనాం పతయే నమో నమః సస్పింజరాయ త్విషీమతే పథీనాం
 పతయే నమో నమో బభ్రుశాయ వివాధినేఽన్నానాం పతయే నమో నమో

హరికేశాయోపవీతినే పుష్పానాం పతయే నమో నమో భవస్య హేత్యై జగతాం
 పతయే నమో నమో రుద్రాయాతతావినే క్షేత్రాణాం పతయే నమో నమః
 సూతాయాహంత్యాయ వనానాం పతయే నమో నమో రోహితాయ స్థపతయే
 వృక్షాణాం పతయే నమో నమో మంత్రిణే వాణిజాయ కక్షాణాం పతయే నమో
 నమో భువంతయే వారివస్మతాయాషధీనాం పతయే నమో నమః
 ఉచ్చైర్హోషాయాక్రన్దయతే పత్తీనాం పతయే నమో నమః కృత్స్నవీతాయ ధావతే
 సత్త్వనాం పతయే నమః ॥ 2 ॥

నమః సహమానాయ నివ్యాధిన ఆవ్యాధినీనాం పతయే నమో నమః
 కకుభాయ నిషంగిణే స్నేనానాం పతయే నమో నమో నిషంగిణ ఇషుధిమతే
 తస్మరాణాం పతయే నమో నమో వంచతే పరివంచతే స్తాయూనాం పతయే
 నమో నమో నిచేరవే పరిచరాయారణ్యానాం పతయే నమో నమః సృకావిభ్యో
 జిఘాగ్ంసద్భ్యో ముష్టతాం పతయే నమో నమో సిమద్భ్యో నక్తంచరద్భ్యః
 ప్రకృన్తానాం పతయే నమో నమో ఉష్ఠీషిణే గిరిచరాయ కులుంచానాం పతయే
 నమో నమో ఇషుమద్భ్యో ధన్వావిభ్యశ్చ వో నమో నమో ఆతన్వానేభ్యః
 ప్రతిదధానేభ్యశ్చ వో నమో నమో ఆయచ్ఛద్భ్యో విస్మజద్భ్యశ్చ వో నమో
 నమో ఋద్భ్యో విధ్యద్భ్యశ్చ వో నమో నమో ఆసీనేభ్యః శయానేభ్యశ్చ వో నమో

నమః స్వపద్మ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చ వో నమో నమస్తిష్ఠద్మ్యో ధావద్భ్యశ్చ వో నమో
 నమః సభాభ్యః సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో అశ్వేభ్యోఽశ్వపతిభ్యశ్చ వో
 నమః ॥ 3 ॥

నమ ఆవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యన్తీభ్యశ్చ వో నమో నమ
 ఉగణాభ్యస్త్రగ్ంహతీభ్యశ్చ వో నమో నమో గృతేభ్యో గృతపతిభ్యశ్చ వో నమో
 నమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చ వో నమో నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ వో
 నమో నమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమో నమో మహద్భ్యోః
 క్షుల్లకేభ్యశ్చ వో నమో నమో రథిభ్యోఽరథేభ్యశ్చ వో నమో నమో రథేభ్యో
 రథపతిభ్యశ్చ వో నమో నమః సేనాభ్యః సేనానిభ్యశ్చ వో నమో నమః
 క్షత్త్రభ్యః సంగ్రహీతృభ్యశ్చ వో నమో నమస్తక్షభ్యో రథకారేభ్యశ్చ వో నమో
 నమః కులాలేభ్యః కర్మారేభ్యశ్చ వో నమో నమః పుంజిష్ఠేభ్యో నిషాదేభ్యశ్చ వో
 నమో నమ ఇషుకృద్భ్యో ధన్వకృద్భ్యశ్చ వో నమో నమో మృగయుభ్యః
 శ్వనిభ్యశ్చ వో నమో నమః శ్వభ్యః శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః ॥ 4 ॥

నమో భవాయ చ రుద్రాయ చ నమః శర్వాయ చ పశుపతయే చ నమో
 నీలగ్రీవాయ చ శితకణ్ఠాయ చ నమః కపర్దినే చ వృషక్షకేశాయ చ నమః
 సహస్ర్రాక్షాయ చ శతధన్వనే చ నమో గిరిశాయ చ శివివిష్ణాయ చ నమో
 మీధుష్టమాయ చేషుమతే చ నమో హ్రస్వాయ చ వామనాయ చ నమో బృహతే

చ॒ వర్షి॑య॒సే చ॒ నమో॑ వృ॒ద్ధాయ॑ చ॒ సం॒వృ॒ద్ధునే॑ చ॒ నమో॑ అ॒గ్రియా॑య చ॒ ప్రథ॒మాయ॑
 చ॒ నమ॑ ఆ॒శవే॑ చా॒జిరా॑య చ॒ నమః॑ శీ॒క్రియా॑య చ॒ శీ॒భ్యాయ॑ చ॒ నమ॑ ఉ॒ర్వాయ॑
 చా॒వస్వ॑న్యాయ చ॒ నమః॑ స్రో॒తస్యా॑య చ॒ ద్వీ॒ప్యాయ॑ చ ॥ 5 ॥

నమో॑ జ్యేష్ఠాయ॑ చ॒ కని॑ష్ఠాయ॑ చ॒ నమః॑ పూ॒ర్వజా॑య చా॒పర॑జాయ॑ చ॒
 నమో॑ మ॒ధ్యమా॑య చా॒పగ॒ల్భాయ॑ చ॒ నమో॑ జ॒ఘన్యా॑య చ॒ బు॒ద్ధియా॑య చ॒
 నమః॑ సో॒భ్యాయ॑ చ॒ ప్రతి॑స॒ర్యాయ॑ చ॒ నమో॑ యా॒మ్యాయ॑ చ॒ క్షే॒మ్యాయ॑ చ॒ నమ॑
 ఉ॒ర్వర్యాయ॑ చ॒ ఖ॒ల్యాయ॑ చ॒ నమః॑ శ్లో॒క్యాయ॑ చా॒వసా॑న్యాయ॑ చ॒ నమో॑ వ॒న్యాయ॑
 చ॒ కక్ష్యాయ॑ చ॒ నమః॑ శ్ర॒వాయ॑ చ॒ ప్రతి॑శ్ర॒వాయ॑ చ॒ నమ॑ ఆ॒శుషే॑ణాయ॑
 చా॒శుర॑థాయ॑ చ॒ నమః॑ శూ॒రాయ॑ చా॒వభి॑న్నతే॑ చ॒ నమో॑ వ॒ర్మిణే॑ చ॒ వరూ॑థినే॑
 చ॒ నమో॑ బి॒ల్వినే॑ చ॒ కవ॑చినే॑ చ॒ నమః॑ శృ॒తాయ॑ చ॒ శృ॒తసే॑నాయ॑ చ ॥ 6 ॥

నమో॑ దు॒ందుభ్యా॑య చా॒హన॑న్యాయ॑ చ॒ నమో॑ ధృ॒ష్ణవే॑ చ॒ ప్రమృ॑శాయ॑
 చ॒ నమో॑ దూ॒తాయ॑ చ॒ ప్రహి॑తాయ॑ చ॒ నమో॑ ని॒షంగి॑ణే॑ చే॒షుధి॑మతే॑ చ॒
 నమ॑స్త్రి॒క్షేష॑వే॑ చా॒యుధి॑నే॑ చ॒ నమః॑ స్వా॒యుధా॑య॑ చ॒ సు॒ధన్వ॑నే॑ చ॒ నమః॑ స్రు॒త్యాయ॑
 చ॒ పథ్యా॑య చ॒ నమః॑ కా॒ట్యాయ॑ చ॒ నీ॒ప్యాయ॑ చ॒ నమః॑ సూ॒ద్యాయ॑ చ॒ సర॑స్యా॑య
 చ॒ నమో॑ నా॒ద్యాయ॑ చ॒ వైశ॑ంతాయ॑ చ॒ నమః॑ కూ॒ప్యాయ॑ చా॒వట్ట్యాయ॑ చ॒ నమో॑
 వ॒ర్యాయ॑ చా॒వర్ష్యాయ॑ చ॒ నమో॑ మే॒ఘ్యాయ॑ చ॒ విద్యు॑త్యాయ॑ చ॒ నమ॑ ఈ॒ద్రియా॑య

చా॒త॒ప్యా॒య॒ చ॒ న॒మో॒ వా॒త్యా॒య॒ చ॒ రే॒ష్మి॒యా॒య॒ చ॒ న॒మో॒ వా॒స్త॒వ్యా॒య॒ చ॒ వా॒స్తు॒
పా॒య॒ చ॒ ॥ 7 ॥

న॒మః॒ సో॒మాయ॑ చ॒ రు॒ద్రాయ॑ చ॒ న॒మస్తా॒మ్రాయ॑ చారు॒ణాయ॑ చ॒ న॒మః॒
శం॒గాయ॑ చ॒ ప॒శుప॑తయే చ॒ న॒మః॒ ఉ॒గ్రాయ॑ చ॒ భీ॒మాయ॑ చ॒ న॒మో॒ అ॒గ్రే॒వ॒ధాయ॑
చ॒ దూ॒రే॒వ॒ధాయ॑ చ॒ న॒మో॒ హ॒స్తే చ॒ హ॒నీ॒య॒సే చ॒ న॒మో॒ వృ॒క్షే॒భ్యో హ॒రికే॑శేభ్యో
న॒మస్తా॒రాయ॑ న॒మశ్శం॑భవే చ॒ మ॒యో॒భవే చ॒ న॒మః॒ శం॒కరాయ॑ చ॒ మ॒యస్క॑రాయ॒
చ॒ న॒మః॒ శి॒వాయ॑ చ॒ శి॒వత॑రాయ॒ చ॒ న॒మస్తీ॒ర్థాయ॑ చ॒ కూ॒ల్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒
పా॒ర్యాయ॑ చా॒వార్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ ప్ర॒తర॑ణాయ॒ చో॒త్తర॑ణాయ॒ చ॒ న॒మః॒ ఆ॒తార్యాయ॑
చా॒లా॒ద్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ శ॒ష్ఠ్యాయ॑ చ॒ ఫే॒న్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ సి॒కత్యా॑య॒ చ॒
ప్ర॒వా॒హ్యాయ॑ చ॒ ॥ 8 ॥

న॒మః॒ ఇ॒రి॒ణ్యాయ॑ చ॒ ప్ర॒ప॒థ్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ కి॒గ్ం॒శి॒లాయ॑ చ॒ క్షయ॑ణాయ॒
చ॒ న॒మః॒ క॒ప॒ర్దినే॑ చ॒ పు॒ల॒స్తయే॑ చ॒ న॒మో॒ గో॒ష్ఠ్యాయ॑ చ॒ గృ॒హ్యాయ॑ చ॒ న॒మస్త॒ల్పాయ॑
చ॒ గే॒హ్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ కా॒ట్యాయ॑ చ॒ గ॒హ్వరే॑ష్ఠ్యాయ॒ చ॒ న॒మో॒ ప్రా॒ద॒య్యాయ॑ చ॒
ని॒వే॒ష్ఠ్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ పా॒గ్ం స॒వ్యాయ॑ చ॒ ర॒జ॒స్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ శు॒ష్కాయ॑ చ॒
హ॒రిత్యా॑య॒ చ॒ న॒మో॒ లో॒ప్యాయ॑ చో॒ల॒ప్యాయ॑ చ॒ న॒మః॒ ఊ॒ర్వ్యాయ॑ చ॒ సూ॒ర్యాయ॑
చ॒ న॒మః॒ ప॒ర్ణాయ॑ చ॒ ప॒ర్ణశ॒ద్యాయ॑ చ॒ న॒మో॒౭ పగు॒రమా॑ణాయ॒ చాభి॑ఘ్నతే చ॒

నమ॑ ఆ॒భి॒ద॒తే॑ చ॒ ప్ర॒భి॒ద॒తే॑ చ॒ నమో॑ వః కి॒రి॒కే॒భ్యో దే॒వా॒నా॒గ్ం హృ॒ద॒యే॒భ్యో
 నమో॑ వి॒క్షీ॒ణకే॒భ్యో నమో॑ వి॒చి॒న్వ॒త్కే॒భ్యో నమ॑ ఆని॒ర్హ॒తే॒భ్యో నమ॑
 ఆమీ॒వ॒త్కే॒భ్యః॑ ॥ 9 ॥

ద్రా॒పే అ॒న్ధస॒స్వతే॑ దరి॒ద్రన్దీ॑లలో॒హిత॑ । ఏ॒షాం పు॒రుషా॑ణామే॒షాం పశూ॑నాం
 మా భే॒ర్యా॒ఽరో మో ఏ॒షాం కి॒ంచ॒నా॒మమ॑త్ । యా తే॑ రు॒ద్ర శి॒వా త॒నూః శి॒వా
 వి॒శ్వా॒హభే॑షజీ । శి॒వా రు॒ద్రస్య॑ భే॒షజీ॑ తయా॒ నో మృ॑ద జీ॒వసే॑ ॥ ఇ॒మాగ్ం
 రు॒ద్రాయ॑ తవ॑సే॒ కప॒ర్ది॒నే క్షయ॑ద్వీ॒రాయ॑ ప్ర॒భరా॑మహే మ॒తిమ్ । యథా॑ నః
 శమ॑సద్ద్యి॒పదే॑ చతు॒ష్పదే॑ వి॒శ్వం పు॒ష్టం గ్రా॒మే అ॒స్మిన్ననా॑తురమ్ । మృ॒డా నో
 రు॒ద్రోత॑ నో మయ॑స్కృ॒ధి క్షయ॑ద్వీ॒రాయ॑ నమ॑సా విధేమ తే । యచ్చ॑ చ యో॒శ్చ
 మను॑రాయజే॒ పితా॑ తద॒శ్వామ॑ తవ రు॒ద్ర ప్ర॒ణీతా॑ । మా నో మ॒హాన్త॑ముత మా
 నో అర్చ॑కం మా న ఉ॒క్షన్త॑ముత మా న ఉ॒క్షిత॑మ్ । మా నో॒ఽవధీః॑ పి॒తరం॑ మోత
 మా॒తరం॑ ప్రియా మా నస్త॒నువో॑ రు॒ద్ర రీ॒రిషః॑ । మా నస్తో॒క్తే తన॑యే మా న
 ఆయు॑షి మా నో గో॒ఘ మా నో అశ్వే॑ఘ రీ॒రిషః॑ । వీ॒రాన్మా నో రు॒ద్ర
 భామి॑తో॒ఽవధీ॑ర్థవి॒ష్మనో॑ నమ॑సా విధేమ తే । ఆ॒రాత్రే॑ గో॒ఘ్న ఉ॒త పూ॑రుష॒ఘ్నే
 క్షయ॑ద్వీ॒రాయ॑ సు॒మ్నమ॑స్మే తే అస్తు । రక్షా॑ చ నో అధి॑ చ దే॒వ బ్రూ॑హ్మ॒ధా చ
 నః శర్మ॑ యచ్చ॑ ద్వి॒బర్హాః॑ ॥ స్తు॒హి శ్రు॒తం గర్త॑స॒దం యు॑వానం మృ॒గన్న

భీ॒మ॒ము॒ప॒హ॒తు॒ము॒గ్రమ్ । మృ॒డా జ॒రిత్రే॑ రు॒ద్ర స్త॒వానో॑ అ॒న్యన్తే॑ అ॒స్మన్ని॑వ॒పన్తు॑
 సే॒నాః ॥ పరి॑ణో రు॒ద్రస్య॑ హే॒తిర్వృ॑ణక్తు పరి త్వే॒షస్య॑ దుర్మ॒తి ర॒ఘాయోః॑ । అ॒వ
 స్తిరా మ॒ఘవ॑ద్భ్యస్తను॒ష్ట మీ॒థ్వస్తో॑కాయ తనయా॒య మృ॑దయ । మీ॒థుష్టమ॑
 శి॒వత॑మ శి॒వో నః సు॒మనా॑ భవ । ప॒రమే॑ వృక్ష ఆయుధన్ని॒ధాయ॑ కృత్తిం
 వసా॑న ఆచ॒ర పి॒నాకం॑ బిభ్ర॒దాగ॑హి । వికి॒రిద॒ విలో॑హిత నమస్తే అస్తు
 భగ॑వః । యాస్తే స॒హస్ర॑గ్ం హే॒తయో॑న్యమ॒స్మన్ని॑వ॒పన్తు॑ తాః । స॒హస్రా॑ణి
 స॒హస్ర॑ధా బా॒హువో॑స్తవ హే॒తయః॑ । తాసా॑మీ॒శానో॑ భగవః పరాచీ॒నా ముఖా॑
 కృధి ॥ 10 ॥

స॒హస్రా॑ణి స॒హస్ర॑శో యే రు॒ద్రా అధి॑ భూ॒మ్యామ్ ॥ తేషా॑గ్ం
 స॒హస్ర॑యోజనే॒శ్వధ॑న్వాని తన్మసి । అ॒స్మిన్మహా॑త్మర్ణవే॒శ్వరి॑క్షే భ॒వా అధి॑ ।
 నీల॑గ్రీ॒వాః శి॒తిక॑ణ్ఠాః శ॒ర్వా అ॒ధః, క్షమా॑చ॒రాః । నీల॑గ్రీ॒వాః శి॒తిక॑ణ్ఠా ది॒వగ్ం
 రు॒ద్రా ఉ॑ప॒శ్రితాః॑ । యే వృ॒క్షేషు॑ స॒స్పింజ॑రా నీల॑గ్రీ॒వా విలో॑హితాః । యే
 భూ॒తానా॑మధి॒పతయో॑ వి॒శిఖా॑సః కప॒ర్దినః॑ । యే అన్నే॑షు వివిధ్యన్తి పాత్రే॒షు
 పి॒బతో॑ జనాన్ । యే ప॒థాం ప॑థి॒రక్ష॑య ఏల॒బ్ధదా॑ య॒వ్యుధః॑ । యే తీ॒ర్థాని॑
 ప్ర॒చర॑న్తి సృ॒తావ॑న్తో ని॒షంగి॑ణః । య ఏ॒తావ॑న్తశ్చ భూయాగ్ంసశ్చ ది॒శో రు॒ద్రా
 వి॒తస్తి॑రే । తేషా॑గ్ం స॒హస్ర॑యోజనే॒శ్వధ॑న్వాని తన్మసి । నమో॑ రు॒ద్రేభ్యో॑ యే

పృ॒థి॒వ్యాం యే॒ఽన్తరి॑క్షే యే ది॒వి యే॒షామ॑న్నం వా॒తో వ॑న్షమి॒షవ॑స్తేభ్యో ద॒శ
ప్రాచీ॑ర్దశ దక్షి॒ణా దశ॑ ప్రతీచీ॒ర్దశోదీ॑చీ॒ర్దశోర్ధ్వాస్తే॑భ్యో నమస్తే నో మృ॒దయ॑స్తు తే
యం ద్వి॒ష్టో యశ్చ॑ నో ద్వే॒ష్టి తం వో జ॑మ్యే దధామి ॥ 11 ॥

త్ర్యం॑బకం యజామహే సుగ॒ంధిం పు॑ష్టివర్ధనమ్ । ఉ॒ర్వారు॑కమి॒వ
బంధ॑నాన్మ॒త్యోర్ముక్షీ॑య మా॒ఽమృతా॑త్ । యో రు॒ద్రో అ॒గ్నో యో అ॒ఘ్న య
ఓషధీ॑షు యో రు॒ద్రో వి॒శ్వా భు॑వనా వి॒వేశ॑ తస్మై రు॒ద్రాయ॑ నమో అస్తు । తము
ష్టుహి॑ యః స్వి॒షః సు॒ధన్వా॑ యో విశ్వస్య క్షయ॑తి భేషజస్య । యక్షా॑మహే
సౌమ॑నసాయ రు॒ద్రం నమో॑భిర్దే॒వమ॑సురం దు॒వస్య । అ॒యం మే హ॑స్తో
భగ॑వాన॒యం మే భ॑గవత్తరః । అ॒యం మే వి॒శ్వభే॑షజో॒ఽయగ్ం
శి॒వాభి॑మర్శనః । యే తే స॒హస్ర॑మయుతం పాశా మృ॒త్యో మ॒ర్యా॒య హ॑స్తవే ।
తాన్య॑జ్ఞస్య మా॒యయా॑ స॒ర్వాన॑వ యజామహే । మృ॒త్యవే॑ స్వాహా మృ॒త్యవే॑
స్వాహా॑ ॥ ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి ॥

ప్రాణా॑నాం గ్ర॒న్థిరసి॑ రుద్రో మా విశా॒స్తకః॑ । తేనాన్నే॑నాప్యాయస్వ ॥
సదా॑శివోమ్ ॥

ఓం శా॒ంతిః శా॒ంతిః శా॒ంతిః ॥

॥ చమకప్రశ్నః ॥

సంహితా పాఠః

ఓం అగ్నావిష్ణో సజోషసేమావర్ధంతు వాం గిరః । ద్యౌమైర్వాజేభిరాగతమ్ ।
 వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతిశ్చ మే ప్రసీతిశ్చ మే ధీతిశ్చ మే క్రతుశ్చ మే
 స్వరశ్చ మే శ్లోకశ్చ మే శ్రావశ్చ మే శ్రుతిశ్చ మే జ్యోతిశ్చ మే సువశ్చ
 మే ప్రాణశ్చ మేఽపానశ్చ మే వ్యానశ్చ మేఽసుశ్చ మే చిత్తం చ మ ఆధీతం
 చ మే వాక్ష్వ మే మనశ్చ మే చక్షుశ్చ మే శ్రోత్రం చ మే దక్షశ్చ మే బలం
 చ మ ఓజశ్చ మే సహశ్చ మ ఆయుశ్చ మే జరా చ మ ఆత్మా చ మే తనూశ్చ
 మే శర్మ చ మే వర్మ చ మేఽంగాని చ మేఽస్థాని చ మే పరూగ్ంషి చ
 మే శరీరాణి చ మే ॥ 1 ॥

జ్యేష్ఠం చ మ ఆధిపత్యం చ మే మన్యశ్చ మే భామశ్చ మేఽమశ్చ
 మేఽంభశ్చ మే జేమా చ మే మహిమా చ మే వరిమా చ మే ప్రథిమా చ
 మే వర్షా చ మే ధ్రాఘుయా చ మే వృద్ధం చ మే వృద్ధిశ్చ మే సత్యం చ
 మే శ్రద్ధా చ మే జగచ్చ మే ధనం చ మే వశశ్చ మే త్విషిశ్చ మే క్రీడా చ
 మే మోదశ్చ మే జాతం చ మే జనిష్యమాణం చ మే సూక్తం చ మే సుకృతం

చ॑ మే॒ వి॒త్రం॑ చ॑ మే॒ వే॒ద్యం॑ చ॑ మే॒ భూ॒తం॑ చ॑ మే॒ భ॒వి॒ష్యచ్చ॑ మే॒ సు॒గం॑ చ॑
 మే॒ సు॒ప॒థం॑ చ॑ మ॒ ఋ॒ద్ధం॑ చ॑ మ॒ ఋ॒ద్ధి॒శ్చ॑ మే॒ క్షు॒ప్తం॑ చ॑ మే॒ క్షు॒ప్తి॒శ్చ॑
 మే॒ మ॒తి॒శ్చ॑ మే॒ సు॒మ॒తి॒శ్చ॑ మే॒ ॥ 2 ॥

శం॑ చ॑ మే॒ మ॒య॒శ్చ॑ మే॒ ప్రి॒యం॑ చ॑ మే॒ఽను॒కా॒మ॒శ్చ॑ మే॒ కా॒మ॒శ్చ॑ మే॒
 సౌ॒మ॒న॒స॒శ్చ॑ మే॒ భ॒ద్రం॑ చ॑ మే॒ శ్రే॒య॒శ్చ॑ మే॒ వ॒స్య॒శ్చ॑ మే॒ య॒శ॒శ్చ॑ మే॒ భ॒గ॒శ్చ॑ మే॒
 ద్ర॒వి॒ణం॑ చ॑ మే॒ య॒న్తా॑ చ॑ మే॒ ధ॒ర్తా॑ చ॑ మే॒ క్షే॒మ॒శ్చ॑ మే॒ ధృ॒తి॒శ్చ॑ మే॒ వి॒శ్వం॑ చ॑
 మే॒ మ॒హ॒శ్చ॑ మే॒ సం॒వి॒చ్చ॑ మే॒ జ్ఞా॒త్రం॑ చ॑ మే॒ సూ॒శ్చ॑ మే॒ ప్ర॒సూ॒శ్చ॑ మే॒ సీ॒రం॑ చ॑
 మే॒ ల॒య॒శ్చ॑ మ॒ ఋ॒తం॑ చ॑ మే॒ఽమృ॒తం॑ చ॑ మే॒ఽయ॒క్ష్మం॑ చ॑ మే॒ఽనా॒మ॒య॒చ్చ॑
 మే॒ జీ॒వా॒తు॒శ్చ॑ మే॒ దీ॒ర్ఘా॒యు॒త్వం॑ చ॑ మే॒ఽన॒మి॒త్రం॑ చ॑ మే॒ఽభ॒యం॑ చ॑ మే॒ సు॒గం॑
 చ॑ మే॒ శ॒య॒నం॑ చ॑ మే॒ సూ॒షా॑ చ॑ మే॒ సు॒ది॒నం॑ చ॑ మే॒ ॥ 3 ॥

ఊర్మ॑ మే॒ సూ॒న్మ॒తా॑ చ॑ మే॒ ప॒య॒శ్చ॑ మే॒ ర॒స॒శ్చ॑ మే॒ ఘృ॒తం॑ చ॑ మే॒ మ॒ధు॑
 చ॑ మే॒ స॒గ్ధి॒శ్చ॑ మే॒ స॒పీ॒తి॒శ్చ॑ మే॒ కృ॒షి॒శ్చ॑ మే॒ వృ॒ష్టి॒శ్చ॑ మే॒ జై॒త్రం॑ చ॑ మ॒ ఔ॒ద్ధి॒ద్యం॑
 చ॑ మే॒ ర॒యి॒శ్చ॑ మే॒ రా॒య॒శ్చ॑ మే॒ పు॒ష్టం॑ చ॑ మే॒ పు॒ష్టి॒శ్చ॑ మే॒ వి॒భు॑ చ॑ మే॒ ప్ర॒భు॑
 చ॑ మే॒ బ॒హు॑ చ॑ మే॒ భూ॒య॒శ్చ॑ మే॒ పూ॒ర్ణం॑ చ॑ మే॒ పూ॒ర్ణ॒తరం॑ చ॑ మే॒ఽక్షి॒తి॒శ్చ॑ మే॒
 కూ॒య॒వా॒శ్చ॑ మే॒ఽన్నం॑ చ॑ మే॒ఽక్షు॒చ్చ॑ మే॒ వ్రీ॒హ॒య॒శ్చ॑ మే॒ య॒వా॒శ్చ॑ మే॒ మా॒షా॒శ్చ॑
 మే॒ తి॒లా॒శ్చ॑ మే॒ ము॒ద్గా॒శ్చ॑ మే॒ ఖ॒ల్వా॒శ్చ॑ మే॒ గో॒ధూ॒మా॒శ్చ॑ మే॒ మ॒సు॒రా॒శ్చ॑ మే॒
 ప్రి॒యం॑గ॒వ॒శ్చ॑ మే॒ఽణ॒వ॒శ్చ॑ మే॒ శ్వా॒మా॒కా॒శ్చ॑ మే॒ నీ॒వా॒రా॒శ్చ॑ మే॒ ॥ 4 ॥

అ॒శ్మా చ॒ మే మృ॒త్తి॒కా చ॒ మే గి॒రయ॑శ్చ మే ప॒ర్వతా॑శ్చ మే సి॒కతా॑శ్చ
 మే వ॒నస్ప॑తయశ్చ మే హి॒రణ్యం॑ చ మే॒ఖయ॑శ్చ మే సీ॒సం చ॒ మే త్ర॑పుశ్చ
 మే శ్వా॒మం చ॒ మే లో॒హం చ॒ మేఽగ్ని॑శ్చ మ॒ ఆప॑శ్చ మే వీ॒రుధ॑శ్చ మ॒ ఓష॑ధయశ్చ
 మే కృ॒ష్ణప॑చ్యం చ మే॒ఖకృ॑ష్ణపచ్యం చ మే గ్రా॒మ్యాశ్చ॑ మే ప॒శవ॑ ఆ॒రణ్యా॑శ్చ
 య॒జ్ఞేన॑ కల్పంతాం వి॒త్తం చ॒ మే వి॒త్తిశ్చ॑ మే భూ॒తం చ॒ మే భూ॑తిశ్చ మే వ॒సు
 చ॒ మే వ॒సతి॑శ్చ మే క॒ర్మ చ॒ మే శక్తి॑శ్చ మే॒ర్థశ్చ॑ మ॒ ఏమ॑శ్చ మ॒ ఇతి॑శ్చ
 మే గతి॑శ్చ మే ॥ 5 ॥

అ॒గ్నిశ్చ॑ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే సో॒మశ్చ॑ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే స॒వితా॑ చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ
 మే స॒రస్వ॑తీ చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే పూ॒షా చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే బృ॒హస్ప॑తిశ్చ
 మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే మి॒త్రశ్చ॑ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే వ॒రుణ॑శ్చ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే త్వష్టా॑
 చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే ధా॒తా చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే వి॒ష్ణుశ్చ॑ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే॒శ్వినౌ॑
 చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే మ॒రుత॑శ్చ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే వి॒శ్వే చ॒ మే దే॒వా ఇంద్ర॑శ్చ
 మే పృ॒థివీ॑ చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే॒ఖంత॑రిక్షం చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే ద్యౌ॑శ్చ
 మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే ది॒శశ్చ॑ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే మూ॒ర్ధా చ॒ మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే ప్ర॒జాప॑తిశ్చ
 మ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే ॥ 6 ॥

అ॒గ్నింశు॑శ్చ మే ర॒శ్మిశ్చ॑ మే॒ఖదా॑భ్యశ్చ మే॒ఖధి॑పతిశ్చ మ॒ ఉపా॑గ్నింశుశ్చ
 మే॒ఖస్త॒ర్వామ॑శ్చ మ॒ ఐంద్ర॑వాయవశ్చ మే మై॒త్రావ॑రుణశ్చ మ॒ ఆర్శ్విన॑శ్చ

మే ప్రతిప్రస్థానశ్చ మే శుక్రశ్చ మే మంథీ చ మ అగ్రయణశ్చ మే వైశ్వదేవశ్చ
 మే ధ్రువశ్చ మే వైశ్వానరశ్చ మ ఋతుగ్రహశ్చ మేతిగ్రాహ్యశ్చ మ ఐంద్రాగ్నశ్చ
 మే వైశ్వదేవశ్చ మే మరుత్పతీయాశ్చ మే మాహేంద్రశ్చ మే అదిత్యశ్చ మే సావిత్రశ్చ
 మే సారస్వతశ్చ మే పౌష్ణశ్చ మే పాతీవతశ్చ మే హరియోజనశ్చ మే ॥ 7 ॥

ఇధృశ్చ మే బర్హిశ్చ మే వేదిశ్చ మే ధిష్ణియాశ్చ మే స్రుచశ్చ మే చమసాశ్చ
 మే గ్రావాణశ్చ మే స్వరవశ్చ మే ఉపరవాశ్చ మేఽధిషవణే చ మే ద్రోణకలశశ్చ
 మే వాయువ్యాని చ మే పూతభృచ్చ మే ఆధవనీయశ్చ మే ఆగ్నిధ్రం చ మే
 హవిర్ధానం చ మే గృహశ్చ మే సదశ్చ మే పురోడాశాశ్చ మే పచతాశ్చ
 మేఽవభృథశ్చ మే స్వగాకారశ్చ మే ॥ 8 ॥

అగ్నిశ్చ మే ఘృతశ్చ మేఽర్కశ్చ మే సూర్యశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽశ్వమే
 ధశ్చ మే పృథివీ చ మేఽదితిశ్చ మే దితిశ్చ మే ద్యౌశ్చ మే శక్వరీరంగులయో
 దిశశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పంతామృక్చ మే సామ చ మే సోమశ్చ మే యజుశ్చ
 మే దీక్షా చ మే తపశ్చ మే ఋతుశ్చ మే వ్రతం చ మేఽహోరాత్రయోర్వృష్ట్యా
 బృహద్రథంతరే చ మే యజ్ఞేన కల్పేతామ్ ॥ 9 ॥

గర్భాశ్చ మే వత్సాశ్చ మే త్ర్యవిశ్చ మే త్ర్యవీచ మే దిత్తవాట్ చ మే దిత్త్యాహీ
 చ మే పంచావిశ్చ మే పంచావీ చ మే త్రివత్సశ్చ మే త్రివత్సా చ మే తుర్యవాట్
 చ మే తుర్యాహీ చ మే పష్ఠవాట్ చ మే పష్ఠాహీ చ మే ఉక్షా చ మే వశా

చ మ ఋషభశ్చ మే వేహచ్చ మేఽనన్దవాంచ మే ధేనుశ్చ మ ఆయుర్యజ్ఞేన
 కల్పతాం ప్రాణో యజ్ఞేన కల్పతామపానో యజ్ఞేన కల్పతాం వ్యానో యజ్ఞేన
 కల్పతాం చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాగ్ శ్రోత్రం యజ్ఞేన కల్పతాం మనో యజ్ఞేన
 కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన కల్పతామాత్మా యజ్ఞేన కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన కల్పతామ్
 ॥ 10 ॥

ఏకా చ మే తిస్రశ్చ మే పంచ చ మే సప్త చ మే నవ చ మ ఏకాదశ
 చ మే త్రయోదశ చ మే పంచదశ చ మే సప్తదశ చ మే నవదశ చ మ
 ఏకవింశతిశ్చ మే త్రయోవింశతిశ్చ మే పంచవింశతిశ్చ మే సప్తవింశతిశ్చ
 మే నవవింశతిశ్చ మ ఏకత్రింశచ్చ మే త్రయస్త్రింశచ్చ మే చతస్రశ్చ మేఽష్టా
 చ మే ద్వాదశ చ మే షోడశ చ మే వింశతిశ్చ మే చతుర్వింశతిశ్చ
 మేఽష్టావింశతిశ్చ మే ద్వాత్రింశచ్చ మే షట్త్రింశచ్చ మే చత్వారింశచ్చ
 మే చతుశ్చత్వారింశచ్చ మేఽష్టాచత్వారింశచ్చ మే వాఙ్శ్చ ప్రసవశ్చాపిజశ్చ
 క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధా చ వ్యభీయశ్చాంత్యాయనశ్చాంత్యశ్చ భౌవనశ్చ
 భువనశ్చాధిపతిశ్చ ॥ 11 ॥

ఓం ఇదా దేవహూర్మనుర్యజ్ఞనీర్భూహస్పతిరుక్థామదాని శగ్ంసిషద్విశ్వే
 దేవాః సూక్తవాచః పృథివిమాతర్మా మా హిగ్ంసీర్మధు మనిష్యే మధు జనిష్యే
 మధు వక్ష్యామి మధు వదిష్యామి మధుమతీం దేవేభ్యో

వా॒చ॒ము॒ద్భా॒స॒గ్గం॒శు॒శ్రూ॒షే॒ణ్యాం॒ మ॒ను॒ష్యే॒భ్యస్తం॒ మా॒ దే॒వా॒ అ॒వంతు॒ శో॒భా॒యై॒
 పి॒త॒రో॒ఽను॒మదంతు॒ ॥

ఓం శా॒ంతిః॒ శా॒ంతిః॒ శా॒ంతిః॒ ॥

నమామీశమీశాన నిర్వాణరూపం

విభుం వ్యాపకం బ్రహ్మవేదస్వరూపమ్ ।

అజం నిర్గుణం నిర్వికల్పం నిరీహం

చిదాకారమాకాశవాసం భజేఽహమ్ ॥

